

CONSERVATORI PROFESSIONAL DE MÚSICA DE MENORCA

Història de la música

Programació 2017/18

Llucia Llull Prats

1. Introducció

Els estudis de Història de la música, enmarcats dins el grau professional dels estudis de música, s'articulen en tres assignatures corresponents als cursos de 4t, 5è i 6è del grau professional.

Aquesta programació està en concordança amb el Reial Decret 1577/2006, pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música que regula els ensenyaments de règim especial i en el Decret 53/2011, de dia 20 de maig de 2011, de currículum dels ensenyaments professionals de música.

En aquests tres cursos es mostrarà a l'alumnat la necessària interrelació del fet musical amb l'activitat humana, de manera que comencin a assolir conceptes històrics i culturals que els permetin formar-se un judici musical i estètic que resultarà necessari en el seu desenvolupament tan com a músics professionals i també com a potencials consumidors de música.

Història de la música resulta, per tant, una assignatura complementària i, alhora, bàsica per a la formació dels nostres alumnes, pel seu creixement personal i professional, especialment enfocada en el desenvolupament de l'esperit crític i la capacitat de judici estètic. Es pretén traçar un ampli panorama històric en el qual tinguin cabuda de manera clara els diferents períodes en els quals es sol etiquetar la Història de la Música des dels seus orígens fins als nostres dies, aprofundint especialment en les èpoques que han arribat a una major literatura musical. Les característiques més rellevants de cadascun d'aquests períodes i, molt especialment, les circumstàncies històriques i socials que van motivar aquests canvis, han de ser enteses per l'alumnat amb claredat mitjançant l'assídua audició d'obres representatives de cada moment històric i el contacte directe amb els documents i les fonts –musicals o no– que testimonien de manera més clara i significativa les transformacions produïdes.

El professorat ha de tenir molt en compte que els seus alumnes posseeixen una instrucció cultural rebuda en l'ensenyament obligatori que ha d'aprofitar per a posar-la en contacte amb l'ensenyament impartit, incidint en l'evolució de la música no com un fenomen aïllat, sinó estretament connectat amb la resta de les arts, al seu torn dependents dels canvis operats en la societat.

Concentrats, sovint, en la seva formació teòrica i en la imprescindible formació tècnica, els nostres alumnes necessiten obrir-se a horitzons nous i fins a aquest moment de la seva formació desconeguts, fet que, sens dubte, acabarà mostrant-se com una benèfica i fructífera influència en la seva educació. El coneixement d'un ampli espectre d'estils accentuarà el seu sentit crític; la pràctica habitual d'audicions comentades modelarà el seu gust i li permetrà una escolta amb més comprensió, amb una millor anàlisi dels aspectes tècnics i en definitiva amb una visió més holística; el contacte amb documents escrits l'ajudarà a entendre la música com una manifestació de l'esperit sustentada i dependent d'altres factors socials i no com una mera successió de notes sotmeses a unes regles; el bagatge històric adquirit facilitarà la seva labor com a intèrpret, ja que la partitura es revestirà ara d'una nova dimensió extramusical, permetent a l'alumnat la seva perfecta ubicació temporal, cultural i estilística.

La Història de la Música ha d'abordar prioritàriament aspectes tan importants com l'evolució de la notació musical; la diferent consideració dels músics professionals en els diferents països i períodes històrics; la possibilitat de traçar una història de la pràctica interpretativa a través de les fonts iconogràfiques; l'examen de la interrelació existent entre l'evolució històrica dels diversos estils musicals i les transformacions organològiques operades en els instruments, amb la consegüent aparició de noves famílies instrumentals, la inevitable caiguda en desús d'altres instruments i la ulterior etiquetació d'aquests últims com a 'instruments històrics'; l'existència de sonoritats pròpies de cada període històric; la connexió entre música 'popular' i música 'cultiva'; la interpretació entesa com la traducció pràctica de la partitura i com el continent on ha de bolcar-se la subjectivitat dels músics, així com la comparança dels diferents enfocaments que admet la plasmació en sons d'una mateixa obra (amb incidència en els moderns corrents que propugnen la utilització dels instruments propis de cada període històric); la creació o permanència de les diverses formes musicals com un dels principals elements delimitadors dels diferents estils.

No obstant això, amb aquesta perspectiva eminentment pràctica, en la qual ha de perseguir-se la participació activa de l'alumnat i el contrast públic de parers al fil de les qüestions suscitées pel professor, l'assignatura no ha de deslligar-se per complet d'unes

bases teòriques, que han de venir de la mà fonamentalment de les pròpies fonts històriques. Així, l'alumnat ha de familiaritzar-se amb escriptures i grafies diferents de les quals està habituat a manejar en les modernes edicions i ha d'iniciar-se en la lectura de documents, tractats i tot tipus de fonts escrites que li facilitin l'accés a la comprensió de la música, abrigallant-la amb la informació i les claus creatives i culturals proporcionades pels propis compositors.

L'alumnat ampliarà aquests coneixements en matèries incloses en el currículum dels ensenyaments superiors. Però l'important és que, una vegada conclusos els estudis dels ensenyaments professionals de música, tot l'alumnat hagi adquirit una formació més àmplia i una visió més globalitzadora del fet musical.

2. Objectius generals dels estudis de música

Els ensenyaments professionals de música tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats generals, els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

a) Habituar-se a escoltar música i establir un concepte estètic que els permeti fonamentar i desenvolupar els propis criteris interpretatius.

b) Desenvolupar la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font de formació i d'enriquiment personal.

c) Analitzar i valorar la qualitat de la música.

d) Conèixer els valors de la música i optar pels aspectes que n'emanen que siguin més idonis per al desenvolupament personal.

e) Participar en activitats d'animació musical i cultural que permetin viure l'experiència de transmetre el gaudiment de la música.

f) Conèixer i utilitzar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics de la música.

g) Conèixer i valorar el patrimoni musical com a part integrant del patrimoni històric i cultural.

3. Objectius específics dels estudis de música

Els ensenyaments professionals de música han de contribuir al fet que l'alumnat adquireixi les capacitats següents:

a) Superar amb domini i capacitat crítica els continguts i els objectius plantejats en les assignatures que componen el currículum de l'especialitat escollida.

b) Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seves característiques, funcions i transformacions en els distints contextos històrics.

c) Desenvolupar 'l'oïda interna' com a base de l'afinació, de la qualitat sonora, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.

d) Formar una imatge ajustada de les possibilitats i les característiques musicals de cada un, tant a nivell individual com en relació amb el grup, amb la disposició necessària per saber-s'hi integrar com un membre més del grup.

e) Enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de la participació instrumental en grup, compartint vivències musicals de grup en l'aula i forad'ella.

f) Valorar el cos i la ment per utilitzar amb seguretat la tècnica i poder concentrar-se en l'audició i la interpretació.

g) Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits en totes les assignatures que componen el currículum, en les vivències i en les experiències pròpies per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.

h) Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

i) Adquirir i demostrar els reflexos necessaris per resoldre eventualitats que sorgeixin en la interpretació.

j) Cultivar la improvisació i la transposició com a elements inherents a la creativitat musical.

k) Interpretar, individualment o dins de l'agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals, aprofundint en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cada un d'ells.

l) Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria i capacitat comunicativa.

4.Objectius específics de l'assignatura de Història de la música.

Segons el Decret 53/2011, de 20 de maig, de currículum dels ensenyaments professionals de música els ensenyaments d'Història de la Música dels ensenyaments professionals de música han de tenir com a objectiu contribuir a desenvolupar en l'alumnat les competències següents:

- a) Adquirir l'hàbit d'escoltar música i interessar-se per ampliar i diversificar les preferències personals.
- b) Captar a través de l'audició els diferents corrents estètics per a situar les obres musicals en el temps i reconèixer el seu estil.
- c) Conèixer i comprendre la música de cada època en relació amb els conceptes estètics imperants i saber aplicar aquests coneixements a la interpretació del repertori d'estudi.
- d) Valorar la importància de la música en el desenvolupament de la naturalesa humana i relacionar el fet musical amb els fenòmens socioculturals en els quals es desenvolupa.
- e) Conèixer en cada època les relacions entre la creació musical i la resta de les arts.
- f) Conèixer, mitjançant la utilització de les fonts historiogràfiques i les noves tecnologies de la informació, les estratègies i metodologies d'investigació científica aplicades a la música.

5. Continguts generals de l'assignatura de Història de la música

- a) L'home i el so.
- b) La música com a fet cultural.
- c) La música en la cultura occidental: períodes, gèneres, estils i compositors.
- d) Audicions analítiques amb partitura relatives a conceptes, gèneres, èpoques, etc.

e) Situació de l'obra musical en el seu context social, econòmic, ideològic i artístic.

f) Les fonts d'informació històrica i la seva utilització. Introducció a la música de les cultures no occidentals.

g) Planificació i realització de treballs pràctics d'aproximació històrica i anàlisi.

6. Continguts específics.

TEMA 1. INTRODUCCIÓ ALS CONCEPTES BÀSICS DE HISTÒRIA DE LA MÚSICA

Què és la música?. Etimologia. La música com a llenguatge universal, significat i característiques. Història de la música. Objecte d'estudi. Periodització de la Història de la Música.

Musicologia. Més enllà de la Història de la Música. Significat i components.

Organologia. Significat. Camps d'estudi. Víctor Mahillon, Curt Sachs y Erich von Hornbostel.

TEMA 2. LA MÚSICA A LA PREHISTÒRIA I EN LES PRIMERES CIVILITZACIONS.

Prehistòria i música. Referències literàries, plàstiques, científiques, filosòfiques, sociològiques i teòriques.

Les Civilitzacions antigues: característiques i instruments. Mesopotàmia, Palestina, Egipte, Índia i China.

TEMA 3. LA MÚSICA A L'ANTIGA GRÈCIA I ROMA

Introducció cronològica i geogràfica del món grec. La música a Grècia. Apol·lo, Dionís i les 9 muses.

La música a la societat grega. Estètica i ètica musical. Valoració de la música. Diferents concepcions de la música. La música com a ideal educatiu. Origen i formació dels gèneres de la música. Ditirambo, tragèdia, comèdia i pantomima. Evolució del sistema musical grec.

Organologia.

La música a Roma.

TEMA 4. ELS ORÍGENS DE LA MÚSICA CRISTIANA.

Context històric. La música de l'església primitiva.

Formació de les litúgies cristianes: Bizantina, Ambrosiana, Anglicana, Hispànica-mozàrab-visigòtica, Romana.

Instruments medievals.

TEMA 5. LA MÚSICA A L'EDAT MITJANA.

Monodia religiosa i cant gregorià.

Context històric. Unificació de la liturgia: el cant gregorià. Sant Gregori el Gran. Característiques del cant gregorià. Estructuració del repertori gregorià: Ofici, Misa i el calendari litúrgic.

Anàlisi i elements del cant gregorià. Notació. Figures d'articulació. Els estils en la relació música-tex. La melodia gregoriana. Les cadences. Els modes.

Evolució del cant gregorià. Els trops i seqüències. Els drames litúrgics.

Transmissió, escritura i interpretació.

Monodia profana.

La monodia profana popular. Els goliards, joglars i ministrils.

La monodia profana culta. La lírica provençal. Trovadors i troveros. Guillermo Poitiers.

Adam de la Halle. Guillaume Machaut. Estructures musicals trovadoresques. El cas d'Espanya.

La polifonia.

Contexte socio-cultura. Característiques musicals. Inicis de la polifonia: Ars Antiqua, Ars Nova. La polifonia profana.

Conseqüències en la grafia i el ritme. Tipus de notació. Grafies relacionades amb l'altura. Guido d'Arezzo. Grafies rítmiques. Alguns documents medievals.

TEMA 6. LA MÚSICA EN EL RENAIXEMENT.

La música vocal.

Context. Església: Refoma i Contrarreforma. Societat: antropocentrisme i impremta. Art i literatura.

Música vocal:

Motet.

Escoles Renaixentistes. Franco-flamenca: Josquin Després, Orlando di Lasso. Italiana: Palestrina. Espanyola: Cristobal de Morales, Francisco Guerrero, Tomás Luís de Victoria.

Cançoners. Conçoner de Palau. Juan de la Enzina.

El madrigal. Claudio Monteverdi.

Coral Protestant.

La música instrumental.

Instruments del Renaixement. L'orgue i altres instruments de tecla. Instruments de corda i vent.

Gèneres instrumentals. Composicions: canzona, música de dansa, peces improvisades, sonata, variacions, ricercare.

Compositors: Girolamo Frescobaldi, William Byrd, Antonio Cabezón.

Tratadistes.

TEMA 7. LA MÚSICA EN EL BARROC.

Context, polític, social, artístic i cultural. Característiques musicals. Característiques generals.

Formes d'expressió. Formes instrumentals: Suite, Sonata, Concerto Grosso i Solista, formes no oquestals per a orgue i clave. Formes mixtes: Oratori, Passió, Cantata i Òpera.

Instrumentos musicals barrocs.

Principals escoles. Itàlia: Claudio Monteverdi, Antonio Vivaldi, Arcangelo Corelli, Tomaso Albinoni. Alemanya: Johann Sebastian Bach. Anglaterra: Henry Purcell, Georg Friedrich Händel. França: Jean-Baptiste Lully, Jean Philippe Rameau, François.

Espanya: La Sarsuela.

TEMA 8. LA MÚSICA EN EL CLASSICISME.

Fase de transició.

Context social i artístic. La Il·lustració. Aristocràcia i burgesia. L'Enciclopèdia.

Música. Estil galant. Òpera còmica, òpera sèria. Giovanni Battista Pergolesi. Giovanni Battista Sammartini, Johann Stamitz.

El Classicisme vienès. Context socio-polític-cultural i artístic. Característiques musicals. Formes musicals: forma sonata, Òpera, Oratori, Danza, Sonata, Quartets i Quintets de corda, Concert i Simfonia. Principals compositors: Haydn, Mozart, Beethoven.

Instrumentos musicals.

TEMA 9. LA MÚSICA DEL ROMANTICISME.

Context, polític, social, artístic i cultural.

Característiques musicals. La Simfonia: Franz Schubert, Félix Mendelssohn, Robert Schumann, Johannes Brahms, entre otros. La música programàtica. El poema simfònic.

El piano i Chopin.

El Lied. Franz Schubert.

L'Òpera romàntica. Alemanya: Richard Wagner. Itàlia: Giochino Rossini, Giuseppe Verdi,

Giacomo Puccini. França: Charles Gounod, Jaques Offenbach, Georges Bizet.

Música de Cambra. El concert. Músics i instruments de l'època.

TEMA 10. ELS NACIONALISMES.

Contexte, polític, social, artístic i cultural.

Rússia. Nacionalisme estricte rus: Aleksandr Borodin, Módest Músogski, Nikolai Rimsky-Kórsakov. Nacionalisme cosmopolita: Artur Rubinstein i Sergéi Rachmaninov.

Bohèmia: Bedrich Smetana, Antonín Dvorak.

Hongria: Béla Bartók i Zoltán Kodály.

Escandinàvia: Edvard Grieg i Jean Sibelius.

Amèrica. Héctor Villalobos, George Gershwin..

Espanya. Reacció popular: la sarsuela. Reacció culta: Isaac Albéniz, Enrique Granados, Manuel de Falla, entre d'altres.

TEMA 11. IMPRESSIONISME.

Context polític, social, artístic i cultural. Característiques musicals: Claude Debussy, Maurice Ravel, Erik Satie, Manuel de Falla. Músics i instruments de l'època.

TEMA 12. ALTRES CORRENTS MUSICALS DEL SEGLE XX.

Context polític i social. Característiques musicals.

Grup de nostàlgia i continuïtat: Gustav Mahler, Richard Strauss.

Grup dels independents: Sergéi Prokofiev, Dmitri Shostakóvich, Paul Hindemith, Francis Poulenc, Darius Milhaud, Oliver Messiaen, George Gershwin, Aaron Copland, Charles Ives, Leonard Bernstein, entre d'altres.

Grup Rupturista. Revolució rítmica: Igor Stravinsky.

Ruptura de la melodia: Segona Escola de Viena. Atonalisme i dodecafonisme: Arnold Schönberg, Alban Berg i Anton Webern.

Grup de músics experimentals. Serialisme integral. Piero Martinetti i Luigi Russolo. La

electrònica al servei de la música: Karlheinz Stockhausen.

7. Seqüenciació dels continguts

1r curs – 1r trimestre

TEMA 1. INTRODUCCIÓ ALS CONCEPTES BÀSICS DE HISTÒRIA DE LA MÚSICA

Què és la música?. Etimologia. La música com a llenguatge universal, significat i característiques. Història de la música. Objecte d'estudi. Periodització de la Història de la Música.

Musicologia. Més enllà de la Història de la Música. Significat i components.

Organologia. Significat. Camps d'estudi. Víctor Mahillón, Curt Sachs y Erich von Hornbostel.

TEMA 2. LA MÚSICA A LA PREHISTÒRIA I EN LES PRIMERES CIVILITZACIONS.

Prehistòria i música. Referències literàries, plàstiques, científiques, filosòfiques, sociològiques i teòriques.

Les Civilitzacions antigues: característiques i instruments. Mesopotàmia, Palestina, Egipte, India i China.

1r curs – 2n trimestre

TEMA 3. LA MÚSICA A L'ANTIGA GRÈCIA I ROMA

Introducció cronològica i geogràfica del món grec. La música a Grècia. Apol·lo, Dionís i les 9 muses.

La música a la societat grega. Estètica i ètica musical. Valoració de la música. Diferents concepcions de la música. La música com a ideal educatiu.

Origen i formació dels gèneres de la música. Ditirambo, tragèdia, comèdia i pantomima.

Evolució del sistema musical grec.

Organologia.

La música a Roma.

TEMA 4. ELS ORÍGENS DE LA MÚSICA CRISTIANA.

Context històric. La música de l'església primitiva.

Formació de les litúgies cristianes: Bizantina, Ambrosiana, Anglicana, Hispànica-mozàrab-visigòtica, Romana.

Instruments medievals.

1r curs – 3r trimestre

TEMA5. LA MÚSICA A L'EDAT MITJANA.

Monodia religiosa i cant gregorià.

Context històric. Unificació de la litúrgia: el cant gregorià. Sant Gregori el Gran. Característiques del cant gregorià. Estructuració del repertori gregorià: Ofici, Misa i el calendari litúrgic.

Anàlisi i elements del cant gregorià. Notació. Figures d'articulació. Els estils en la relació música-tex. La melodia gregoriana. Les cadences. Els modes.

Evolució del cant gregorià. Els trops i seqüències. Els drames litúrgics.

Transmissió, escritura i interpretació.

Monodia profana.

La monodia profana popular. Els goliards, joglars i ministrils.

La monodia profana culta. La lírica provençal. Trovadors i troveros. Guillermo Poitiers. Adam de la Halle. Guillaume Machaut. Estructures musicals trovadoresques. El cas d'Espanya.

La polifonia.

Contexte socio-cultura. Característiques musicals. Inicis de la polifonia: Ars Antiqua, Ars Nova. La polifonia profana.

Conseqüències en la grafia i el ritme. Tipus de notació. Grafies relacionades amb

l'altura. Guido d'Arezzo. Grafies rítmiques. Alguns documents medievals.

TEMA 6. LA MÚSICA EN EL RENAIXEMENT.

La música vocal.

Context. Església: Refoma i Contrarreforma. Societat: antropocentrisme i impremta. Art i literatura.

Música vocal:

Motet.

Escoles Renaixentistes. Franco-flamenca: Josquin Després, Orlando di Lasso. Italiana: Palestrina. Espanyola: Cristobal de Morales, Francisco Guerrero, Tomás Luís de Victoria.

Cançoners. Conçoner de Palau. Juan de la Enzina.

El madrigal. Claudio Monteverdi.

Coral Protestant.

La música instrumental.

Instruments del Renaixement. L'orgue i altres instruments de tecla. Instruments de corda i vent.

Gèneres instrumentals. Composicions: canzona, música de dansa, peces improvisades, sonata, variacions, ricercare.

Compositors: Girolamo Frescobaldi, William Byrd, Antonio Cabezón.

Tratadistes.

2n curs – 1r trimestre

TEMA 7. LA MÚSICA EN EL BARROC (I).

Context, polític, social, artístic i cultural. Característiques musicales. Característiques generals.

Formes d'expressió. Formes instrumentals: Suite, Sonata, Concerto Grosso i Solista, formes no oquestals per a orgue i clave. Formes mixtes: Oratori, Passió, Cantata i Òpera.

Instruments musicals barrocs.

2n curs – 2n trimestre

TEMA 7. LA MÚSICA EN EL BARROC (II).

Principals escoles. Itàlia: Claudio Monteverdi, Antonio Vivaldi, Arcangelo Corelli, Tomaso Albinoni. Alemanya: Johann Sebastian Bach. Anglaterra: Henry Purcell, Georg Friedrich Händel. França: Jean-Baptiste Lully, Jean Philippe Rameau, François.

Espanya: La Sarsuela.

TEMA 8. LA MÚSICA EN EL CLASSICISME (I).

Fase de transició.

Context social i artístic. La Il·lustració. Aristocràcia i burgesia. L'Enciclopèdia.

Música. Estil galant. Òpera còmica, òpera sèria. Giovanni Battista Pergolesi. Giovanni Battista Sammartini, Johann Stamitz.

2n curs – 3r trimestre

TEMA 8. LA MÚSICA EN EL CLASSICISME (II).

El Classicisme vienès. Context socio-polític-cultural i artístic. Característiques musicals. Formes musicals: forma sonata, Òpera, Oratori, Danza, Sonata, Quartets i Quintets de corda, Concert i Simfonia. Principals compositors: Haydn, Mozart, Beethoven.

Instruments musicals.

3r curs – 1r trimestre

TEMA 9. LA MÚSICA DEL ROMANTICISME.

Context, polític, social, artístic i cultural.

Característiques musicals. La Simfonia: Franz Schubert, Félix Mendelssohn, Robert Schumann, Johannes Brahms, entre otros. La música programàtica. El poema simfònic.

El piano i Chopin.

El Lied. Franz Schubert.

L'Òpera romàntica. Alemanya: Richard Wagner. Itàlia: Giochino Rossini, Giuseppe Verdi,

Giacomo Puccini. França: Charles Gounod, Jaques Offenbach, Georges Bizet.

Música de Cambra. El concert. Músics i instruments de l'època.

3r curs – 2n trimestre

TEMA 10. ELS NACIONALISMES.

Contexte, polític, social, artístic i cultural.

Rússia. Nacionalisme estricte rus: Aleksandr Borodin, Módest Músogski, Nikolai Rimsky-Kórsakov. Nacionalisme cosmopolita: Artur Rubinstein i Sergéi Rachmaninov.

Bohèmia: Bedrich Smetana, Antonín Dvorak.

Hongria: Béla Bartók i Zoltán Kodály.

Escandinàvia: Edvard Grieg i Jean Sibelius.

Amèrica. Héctor Villalobos, George Gershwin..

Espanya. Reacció popular: la sarsuela. Reacció culta: Isaac Albéniz, Enrique Granados, Manuel de Falla, entre d'altres.

TEMA 11. IMPRESSIONISME.

Context polític, social, artístic i cultural. Característiques musicals: Claude Debussy, Maurice Ravel, Erik Satie, Manuel de Falla. Músics i instruments de l'època.

3r curs – 3r trimestre

TEMA 12. ALTRES CORRENTS MUSICALS DEL SEGLE XX.

Context polític i social. Característiques musicals.

Grup de nostàlgia i continuïtat: Gustav Mahler, Richard Strauss.

Grup dels independents: Sergéi Prokofiev, Dmitri Shostakóvich, Paul Hindemith, Francis Poulenc, Darius Milhaud, Oliver Messiaen, George Gershwin, Aaron Copland, Charles Ives, Leonard Bernstein, entre d'altres.

Grup Rupturista. Revolució rítmica: Igor Stravinsky.

Ruptura de la melodia: Segona Escola de Viena. Atonalisme i dodecafonisme: Arnold Schönberg, Alban Berg i Anton Webern.

Grup de músics experimentals. Serialisme integral. Piero Martinetti i Luigi Russolo.

La electrònica al servei de la música: Karlheinz Stockhausen.

8. Metodologia

Qualsevol procés cognitiu que hagi de tenir una permanència a llarg termini ha de tenir un lligam amb tot allò que l'alumnat ja coneix, és per això que en aquesta assignatura es pretén una metodologia de caràcter constructivista basada eminentment en l'aprenentatge significatiu a partir dels coneixements previs de l'alumnat. Cal recordar, que els alumnes de Història de la música són alumnes amb un llarg recorregut dins l'estructura dels estudis de música i que, si no conscientment de manera potencial, tenen un gran bagatge musical.

A més, es proposa una assignatura amb caràcter pragmàtic, que permeti a l'alumnat relacionar els conceptes i termes treballats amb la seva pràctica habitual tant amb el seu instrument com a les assignatures de cambra o orquestra. Trobar una relació directa entre allò que l'alumnat ha de fer i allò que l'envolta és indispensable per trobar la funcionalitat del que s'aprèn.

Sense oblidar que dins la tasca formativa del conservatori s'hi ha d'enmarcar una funció educativa, cal pensar de quina manera els estudis de música i específicament els estudis de Història de la música poden ajudar a desenvolupar les competències educatives i, en definitiva, fer créixer els nostres alumnes en tots els aspectes no només en el musical. És per això que el principal objectiu d'aquesta metodologia ha de ser fomentar l'aprenentatge autònom i l'esperit crític. Aquest aprenentatge comença per la consciència d'allò que es fa. Anticipar les accions a l'alumnat és començar a implicar-lo en la seva feina i convidar-lo a participar-hi.

Per tant, una de les funcions del docent és la de ser el motor del grup, el vehicle de transmissió del pensament i motivador en el procés d'ensenyament i aprenentatge i per això el professor ha de tenir una actitud oberta a classe, cedir el protagonisme, oferir oportunitats a l'alumnat per a pensar i per a construir els criteris propis. S'ha de potenciar la capacitat d'aprendre per descobriment i la competència d'aprendre a aprendre amb activitats de recerca, selecció i exposició de la informació trobada en diferents fonts.

Per tot això, Història de la música ha de ser una assignatura de metodologia activa, participativa, engrescadora i viva, en el sentit que s'ha d'anar moldejant depenent de les

necessitats i curiositats dels diferents grups classes.

Cada grup ha de contar amb una plataforma on-line, que permeti el trasllat d'informació bilateralment amb alumnes i professor. Per això es posaran en marxa 3 plataformes Edmodo, que per les seves característiques de grup tancat, ens sembla la més idònia per al tipus d'alumnat del nostre centre. Cada una d'aquestes plataformes anirà destinada a cada un dels cursos de l'assignatura HM1, HM2 i HM3. En aquesta plataforma cada alumne hi trobarà un perfil propi que haurà de complementar amb la seva informació personal requerida. A més hi trobarà una zona de comunicacions, on podrà enviar o rebre missatges personals entre alumnes o amb el professor així com també des del grup. El darrer apartat, serà el destinat a tasques i materials, on el professor anirà pujant materials com ara documents (tipus pdf), enllaços a webs o materials audiovisuals (tipus youtube, vimeo o altres plataformes) i play lists de Spotify. És per això que a més de tenir un perfil Edmodo, l'alumnat haurà de tenir un perfil Spotify que li permeti accedir a aquest tipus de contingut. En qualsevol cas, aquest tipus de programari es troben en el mercat com a software lliure i ambdues permeten un funcionament suficient per a l'ús d'aquesta assignatura de manera gratuïta.

Aquestes plataformes online tendran 3 objectius.

1. Oferir els materials de classe i altres complementaris de cada sessió. Aquests materials podran ser lectures, partitures, audicions, vídeos. Tendran la intenció que l'alumne pugui repassar i ampliar el que s'ha treballat a classe.

2. Oferir materials de síntesi. Aquests materials aniran destinats a resumir algunes de les idees més rellevants de les sessions o de les unitats didàctiques.

3. Tasques d'avaluació. Després de cada unitat didàctica, es proposarà una petita tasca avaluable que servirà per comprovar l'assimilació dels continguts per part dels alumnes. Aquestes tasques tendran un percentatge en l'avaluació i seran d'entrega obligatòria.

Cal concloure, doncs, que s'ha de desenvolupar una metodologia activa, participativa, globalitzadora i engrescadora, per aconseguir el desenvolupament integral de l'alumnat, la seva sensibilitat, comprensió i les capacitats musicals. Mitjançant el debat de la classe s'han de construir els conceptes fonamentals des de la perspectiva del pensament musical afavorint un aprenentatge significatiu de l'història de la música. Mitjançant l'audició i l'anàlisi de texts, partitures o altres manifestacions artístiques i el posterior comentari d'aquests, es fixen els conceptes que han d'ajudar a l'alumne a superar aquesta

assignatura.

9. Criteris d'avaluació

Per promocionar cada una de les assignatures de Història de la música resultarà imprescindible tenir aprovades les assignatures anteriors. És a dir, un alumne amb HM1 suspesa, no pot aprovar HM2, i així successivament.

A partir d'aquí, per aprovar qualsevol de les 3 assignatures de Història de la música cal tenir aprovats els 3 trimestres de cada curs. Cada trimestre constarà només amb 1 prova on l'alumne haurà de demostrar els conceptes assimilats.

Aquesta prova trimestral tindrà un valor del 50% del valor de la mitjana trimestral. S'ha de treure un 4 per poder fer mitja amb la resta de notes. Si es treu menys d'un 4 (3,9 cap abaix) quedarà automàticament suspès el trimestre.

El 50% restant es repartirà de la següent manera:

- un 10% d'aquesta nota serà una nota d'actitud i participació a classe.
- un 40% les activitats i tasques evaluades. Cada trimestre s'efectuaran entre 3 i 5 tasques evaluables que marcaran la nota d'aquest apartat. És imprescindible haver entregat totes les tasques per poder presentar-se a la prova trimestral.

Algú que no hagi pogut superar la prova trimestral, ja sigui per no demostrar el coneixement necessari o bé per no haver entregat la totalitat de les tasques ho podrà fer en l'exàmen final de juny, on només s'haurà de realitzar la part corresponent al trimestre suspès, sempre però, entregant les tasques evaluables previament.

Un alumne que deixi d'assistir 6 sessions perdrà el dret d'avaluació. En aquest cas s'haurà de evaluar de tot el temari del curs en la prova final del més de juny. En aquest cas també serà necessària l'entrega de totes les tasques evaluables per poder-se presentar a la prova.

La prova trimestral constarà de 3 parts:

La primera part constarà d'un o varis comentaris d'audició. En aquest apartat l'alumne haurà de demostrar, mitjançant l'audició d'una obra reproduïda total o parcialment, els coneixements assolits sobre la obra en qüestió, la societat i el pensament estètic en que l'obra va ser concebuda. Aquesta primera part tindrà un valor de un 30% sobre la

qualificació de la prova.

En la segona part, l'alumne s'enfrontarà a una bateria de preguntes breus, que podran tenir diferents formats (respostes curtes, tipo test, completar, associar...). En aquesta part, l'alumne haurà de contestar a preguntes de caràcter concret amb respostes clares. Aquesta secció tindrà un valor d'un 30 % sobre el valor de la prova.

En la darrera part, l'alumne es trobarà amb dues propostes d'exercici dels quals n'haurà de desenvolupar un. En aquesta secció podra trobar-se el desenvolupament dun tema, autor, gènere... O be un text o una imatge, del qual n'haurà de realitzar un comentari crític associant els conceptes treballats de manera correcta. Aquesta part contarà un 40% de la prova.

En el cas de la prova final, l'estructura serà aquesta mateixa però per triplicat. L'alumne, només haurà de contestar les parts corresponents als trimestres pendents.